

تأثیر نیت خوب بر بهبود رفتارهای اجتماعی

فهیمة بهمنی

سارا کاووسی

آفرین رشیدی^۱

چکیده

نیت خوب به عنوان یک مفهوم مهم در دین اسلام و همه ادیان و در بین ابنا بشری همواره مورد توجه بوده است. از طرفی بهبود رفتارهای اجتماعی نیز یکی از مهمترین چالش‌های جامعه‌ی ما است. به طور کلی نیت خوب به معنای داشتن اراده و آگاهی درست در انجام یک کار می باشد به طوری که فرد با داشتن نیت خوب، در عملکرد خود به دنبال رضایت الهی و بهبود وضعیت خود و دیگران است. در اسلام نیت خوب به عنوان یک اصل اساسی در انجام هر گونه عملی مورد تأکید قرار گرفته و به عنوان یکی از مهمترین ارکان عبادت شناخته می شود. از طرفی رفتارهای اجتماعی نیز یکی از مهمترین عوامل تاثیرگذار بر کیفیت زندگی افراد می باشد. رفتارهای اجتماعی شامل تعاملات اجتماعی رفتارهای فردی انجام وظایف اجتماعی و سایر عواملی است که به کیفیت زندگی افراد و جامعه کمک می کنند. نوشتار حاضر از روش های فلسفی و کلامی بهره برده است. و با توجه به اینکه نیت خوب می تواند تاثیر قابل توجهی و رفتارهای اجتماعی داشته باشد ضرورت دارد تا با تحقیقات بیشتر در این زمینه بتوان به شناخت بهتری از این تاثیرات و روش های بهبود رفتارهای اجتماعی از طریق تقویت نیت خوب به خود و جامعه کمک کرد.

کلید واژه ها: اجتماع، بهبود، رفتار، نیت

^۱ طلاب سطح دو حوزه علمیه حضرت زینب (س) شهرستان ایذه _ خوزستان

مقدمه

بررسی تاثیر نیت خوب بر بهبود رفتارهای اجتماعی میتواند به عنوان یک موضوع جذاب و ارزشمند در حوزه تحقیقاتی مورد بررسی قرار گیرد که می تواند به بهبود رفتارهای اجتماعی کمک کند و در نهایت بهبود کیفیت زندگی افراد جامعه را به همراه داشته باشد به طور کلی بررسی تاثیر نیت خوب بر بهبود رفتارهای اجتماعی میتواند به عنوان یک موضوع مهم در حوزه تحقیقاتی مورد بررسی قرار گیرد که میتواند به بهبود کیفیت زندگی افراد جامعه کمک کند. با توجه به اهمیت این موضوع ادامه تحقیقات در این زمینه میتواند بهبود وضعیت رفتارهای اجتماعی و در نهایت بهبود کیفیت زندگی افراد را به همراه داشته باشد. تحقیقات در زمینه تاثیر نیت خوب بر بهبود رفتارهای اجتماعی در چند حوزه مختلف صورت گرفته است. برای مثال در حوزه رفتارهای خیرخواهانه، یکی از مطالعات نشان داد که داشتن نیت خوب می تواند باعث افزایش رفتارهای خیرخواهانه و افزایش احساس رضایت از زندگی شود. همچنین بررسی ها نشان داده است که داشتن نیت خوب می تواند تاثیر مثبتی بر روابط اجتماعی داشته باشد و باعث مثبتی بر روابط اجتماعی داشته باشد و باعث افزایش همدلی و تعامل مثبت بین افراد شود. در حوزه رفتارهای اخلاقی، نیز تحقیقات نشان داده است که داشتن نیت خوب می تواند باعث بهبود رفتارهای اخلاقی مانند رعایت حقوق دیگران صداقت احترام و شفافیت شود، همچنین در حوزه رفتارهای حرفه ای داشتن نیت خوب می تواند باعث بهبود رفتارهای حرفه ای مانند مسولیت پذیری، تعهد، انعطاف پذیری و همکاری با دیگران شود. علاوه بر این داشتن نیت خوب می تواند به عنوان یک عامل مهم در بهبود رفتارهای اجتماعی و در نهایت بهبود کیفیت زندگی افراد جامعه مورد استفاده قرار گیرد. نیت خوب و رفتار خیرخواهانه در افراد می تواند تاثیرات بسیاری را بر روی اجتماع داشته باشد به عنوان مثال در محیط کار افرادی که به دلیل نیت خوب و خیرخواهی به همکاران خود کمک می کنند می توانند باعث بهبود روابط می کنند. کاری و ایجاد فضای مثبت شوند این افراد به دلیل اینکه به همکاران خود کمک می کنند در اجتماع نیز نیت و خیرخواهی میتواند باعث بهبود روابط اجتماعی و کاهش تنش ها شود. افرادی که به دلیل نیت خوب و خیرخواهی، به دیگران کمک می کنند باعث ایجاد یک فضای پویا و مثبت در اجتماع شوند و به همین ترتیب روابط اجتماعی را بهبود بخشند. از دیگر تاثیرات نیت خوب و رفتار خیرخواهانه در افراد میتوان به افزایش احساس رضایت و خوشبختی اشاره کرد. افرادی که به دلیل نیت خوب و خیرخواهی به دیگران کمک می کنند احساس رضایت و خوشبختی بیشتری نسبت به افرادی که به دیگران کمک نمی کنند پیدا می کنند. در کل نیت به عنوان یکی از عوامل مهم در انجام عمل شناخته شده است و می تواند تاثیر بسیار زیادی بر روی قابلیت قبولی و ارزش عمل داشته باشد. بنابراین توصیه می شود که در هر گونه

رفتار و عمل ، نیت خالص و صادقانه داشته باشیم تا بهترین نتیجه را برای خود و دیگران به دست آوریم. در این مقاله به بحث در مورد تأثیر نیت خوب بر بهبود رفتارهای اجتماعی پرداخته خواهد شد. در این راستا ابتدا به مفهوم نیت خوب و ارتباط آن با دین اسلام و همچنین به مهمترین رفتارهای اجتماعی که میتواند تحت تأثیر نیت خوب قرار گیرند و پرداخته خواهد شد. در پایان نتیجه گیری ارائه خواهد شد.

مفهوم شناسی

در لغت اجتماع به معنای گروهی از افراد است که با توجه به ویژگی های مشترک خود به یکدیگر پیوسته اند و در یک مکان و زمان مشخص به طور مشترک فعالیت می کنند. و "اجتماع" به عنوان یکی از مفاهیم اصطلاحی به معنای مجموعه ای از افرادی است که با توجه به ویژگی های مشترک ، در یک جامعه و در یک محیط خاص با هم در ارتباط هستند و رفتارهای خاصی را نسبت به هم و نسبت به دیگران از خود نشان می دهند. نظر مختار محقین با تعریف اصطلاحی برابر می باشد. "بهبود؛" در لغت به معنای بهتر شدن، رفع نقص یا خوب شدن است و در اصطلاح به معنای بهتر شدن وضعیت و موقعیت مورد نظر است. "رفتار" ؛ در لغت به معنای روش عملکرد و رفتار کردن فرد یا شی است. به عبارت دیگر رفتار در لغت به معنای قصد و اراده از انجام یک عمل است اما در اصطلاح نیت به معنای موضوعی است که فرد در ذهن خود برای انجام یک عمل دارد و این موضوع می تواند خالص یا ناخالص باشد.^۱

نیت از دیدگاه اسلام

از دیدگاه اسلام کار اخلاقی و ارزشمند ، کاری است که صرفاً برای تحصیل رضای خداوند انجام گیرد. رضای خداوند مراتبی دارد و انسانها به صورتهای گوناگون در جستجوی رضای خداوند هستند ، یعنی این خواسته در ایشان شکلهای مختلفی دارد. گاهی رضای خداوند به این لحاظ که منشأ پاداش اخروی می شود و یا به این لحاظ که منشأ نجات از عذاب می شود مورد توجه انسان است و انگیزه ی انجام کارهایی به او دست خواهد داد ولی گاهی هیچ یک از پاداش یا کیفر، مورد توجه وی نسبت و انگیزه ی وی در انجام بود که این حقیقت ، برای مطلوب ذاتی دارد. به هر حال ، از دیدگاه اسلام ، حد نصاب ارزش اخلاقی کار آن است که برای رضای خداوند انجام شود و به عبارت دیگر مقوم ارزش اخلاقی کار این است که به منظور تحصیل رضایت و خشنودی خداوند انجام گیرد. در قرآن آیانی داریم که تقریباً به طور مطلق ، رضای خداوند را مقوم ارزش اخلاقی کارها معرفی کند و در مقابلش نیتها و انگیزه‌هایی را که مخالف با رضای خداوند و نامتناسب با آن باشد، موجب سقوط فعل از ارزش اخلاقی دانسته و

^۱ سایت بارد

به عنوان ضد ارزش اخلاقی مطرح می کند. از این رو ، خداوند برای جلوگیری از انحراف از ارزشهای اخلاقی و پیشگیری از سقوط انسان در ارزشهای منفی به ویژه روی نیت و انگیزه الهی تاکید کرده است.^۱

نیت یک رابطه تکوینی است

تاثیری که نیت انسان روی کار، و کار از مسیر نیت در تکامل نفس و رسیدن انسان به سعادت ابدی دارد یک تاثیر طبیعی و تکوینی است نه قراردادی ، پس نیت بیانگر یک رابطه ی حقیقتی است و نه یک رابطه قراردادی که مثلاً گفته شود اگر چنین کردی چنان کی کنم و اگر نه نمی کنم. این خود نیت است که رابطه ی تکوینی با آن عمل دارد و به آن حیات می دهد. عمل بدون نیت در حقیقت یک کالبد مرده است. رابطه ی اعمالی که در خارج و اجتماع انجام می دهیم با کمال نفس به وسیله ی نیت و انگیزه ای برقرار می شود که از سوی نفس به آن کار تعلق خواهد گرفت. فلسفه اخلاق اسلامی اساسی ترین منشاء ارزش کار "نیت" خواهد بود و این است که در قرآن روی آن خیلی تاکید می شود. روایات در این زمینه فراوان است از آن جمله روایتی که شیعه و سنی از پیامبر اکرم نقل کرده آمد که فرمودند:

انما الاعمال بالنیات و لكل امرا» ارزش کارها به دست هاست و فقط برای انسان آنچه نیت کرده است می ماند.^۲

اهتمام دین اسلام به اجتماع افراد

دین اسلام به اهتمام بسیاری برای اجتماع افراد در جامعه اشاره دارد در اسلام ، اجتماع به عنوان یکی از اصول اساسی و مهم در رفتار و عملکرد انسانها تاکید شده است. بر اساس آیات و روایات دینی اجتماع همکاری همدلی و هم اندیشی انسانها در جهت خدمت به خداوند و به دیگران ، می تواند منجر به کسب خشنودی الهی و بهبود جامعه شود . در دین اسلام، به معنای واقعی کلمه ، اجتماع یک جامعه از مومنان است که با توجه به موحد بودن و ایمان به یک خداوند، در کنار هم به سوی خداوند پیش می روند و یا همکاری و همدلی به خدمت به جامعه و به رضایت خداوند تلاش می کنند به عنوان مثال ، در قرآن کریم آمده است:

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ^۳

که به معنای همکاری در راه نیکی و تقوا و دوری از گناه و ستم است.

^۱ مصباح یزدی محمدتقی ، *اخلاق در قرآن* ، ج، اول، ص ۱۱۷-۱۲۳، قم موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی. تابستان ۱۳۸۰ ه. ش.

^۲ مجلسی محمد باقر، *بحار الانوار* ، ج ۷۰ ص ۲۱۲ ، ح ۳۸، چاپ بیروت، بی تا.

^۳ آل عمران: ۲

همچنین پیامبر اسلام (ص) نیز فرموده اند:

" الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا " که به معنای مومن به مومن مانند یک بنایی است که هر قسمتی از آن به بخش دیگری از آن کمک می کند تا پایدار و محکم باشد.^۱ همچنین، اجتماع در دین اسلام به معنای توسعه و تقویت روابط اجتماعی نیز مورد تأکید قرار دارد. بر اساس آیات و روایات دینی رعایت حقوق دیگران، احترام به نظرات و دیدگاه های آنان و هم اندیشی در مسائل مختلف می تواند به ارتقای روابط اجتماعی و بهبود جامعه کمک کند.

فلسفه نیت خوب در دین اسلام

در دین اسلام نیت خوب یکی از مهمترین مسائل در رفتار و عملکرد انسانهاست و از آنجایی که انسان در انجام هر عمل با نیت خود سر و کار دارد این موضوع بسیار مهم و حیاتی است. بر اساس آیات و روایات دینی نیست خوب در انجام هر عمل، شرط ضروری برای پذیرش و قبولی آن عمل در دیدگاه الهی است. در اسلام، نیت خوب به معنای این است که فرد با قصد خالص و خدایسندانه، عمل خود را انجام می دهد و در انجام آن به جای توجه به منافع شخصی به خدمت به دیگران و خداوند تمرکز می کند. به عنوان مثال اگر فردی در حال آن باشد که یا انجام نملز به عنوان یک عمل خالصانه شناخته می شود. به علاوه، در اسلام، نیت خوب به معنای انجام عمل به دور از افترا و تعرض به دیگران و همچنین انجام عمل به دور از نفاق و دو رویی است. به عبارت دیگر، نیت خوب به معنای عمل به دور از هر گونه پوچی، پررویی و تکبر است و فرد را به سمت تواضع و خدمت به دیگران سوق میدهد.

از جمله مواردی که در دین اسلام به نیت خوب توجه شده است، مراسمات دینی و عبادات مختلف مانند نماز، روزه، زکات و حج میباشد. بر اساس آیات و روایات دینی، انجام این مراسمات به تنهایی کافی نیست و باید با نیت خالص و خدایسندانه انجام شود تا به عنوان عملی پذیرفته شده در دیدگاه الهی شناخته شود. علاوه بر این، در دین اسلام نیت خوب به عنوان یکی از راههای رسیدن به خداوند و خشنودی او تلقی میشود. به عبارت دیگر، نیت خوب به فرد کمک میکند تا در راه پیشرفت روحی و کسب خشنودی الهی قدم بردارد.

هدف از آفرینش انسان، شناخت خداوند و ارتباط با او از طریق عبادت و بندگی میباشد. اگر انسان تنها می بود و خدا را عبادت، میکرد هدف از آفرینش او تحقق پیدا میکرد؛ لیکن علاوه بر وجود فرد انسانی، یک اجتماع انسانی نیز وجود دارد که دارای هدفی است. هدف از زندگی اجتماعی این است که افراد از طریق کمک به یکدیگر، آسانتر به کمال مطلوب خود نایل گردند شناخت این هدف و تلاش برای رسیدن به این هدف برای انسان تنها و منزوی مشکل

^۱ کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۲، ص ۶۱۳، انتشارات دارالحدیث، ۱۳۸۸ ه. ش.

میشود.^۱ مرحوم کلینی روایتی در مورد نیت خوب و اهمیت آن برای انجام عمل صالح آورده است که متن آن به شرح زیر است: « عن علی بن إبراهیم، عن أبيه، عن ابن أبي عمير، عن هشام بن سالم، عن أبي عبد الله (ع) قال ما من عمل يقبل الله إلا بنية صادقة » در این روایت، حضرت امام صادق (ع) میفرمایند که هیچ عملی به قبولی خداوند نمیرسد مگر با نیت صادقانه به این معنا که نیت، صادق شرط قبولی عمل است و عملی که نیت صادق ای نداشته باشد قابل قبولی نیست.^۲

در این مطلب بیان شده است که نیت از اصولی ترین مسائل عملیات انسانی است و در قرآن کریم نیز بارها به اهمیت آن اشاره شده است.

روش هایی برای تقویت نیت از دیدگاه قرآن کریم

در قرآن کریم به روشهایی برای تقویت نیت اشاره شده است یکی از روشهایی که قرآن به آن اشاره کرده، ذکر خداوند و یاد کردن اوست. در سوره الیل آمده است: « فَأَمَّا مَنْ أُعْطِيَ وَاتَّقَى، وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى، وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى »

یعنی پس هر کس که به او (خداوند) بدهد و تقوای خدا داشته باشد و به نیکوکاری پیوسته باشد ما برای او سختی را آسان میکنیم و هر کس بخیلی کند و خود را برای ثروتمندی بیندارد و به نیکوکاری انکار کند ما برای او آسانی را سخت میکنیم.^۳ این آیه به این معناست که تقوای خدا و اعمال، نیک باعث آسانی در زندگی میشوند و به نوبه خود تلاش در جهت تقویت نیت و اراده نیز میکنند. روش دیگری که قرآن به آن اشاره کرده ثبات و استواری در عمل است. در سوره الأحزاب آمده است " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا، يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا " ای کسانی که ایمان آورده اید به خداوند تقوا کنید و سخنان راستین بگویید؛ که این کار، اعمال شما را اصلاح میکند و گناهان شما را بخشایش میکند و هر کس به خداوند و پیامبر او اطاعت کند، بسیار پیروز خواهد شد.^۴ این آیه نشان میدهد که ثبات در عمل و صحبت کردن با راستی و صداقت اعمال را تقویت میکند و در نتیجه نیت و اراده قویتری نیز در انجام آن ایجاد میشود.

^۱ کلینی محمد بن یعقوب، اصول کافی، جلد، ۲، ص ۱۴۱، محمد آخوندی، تهران: حیدری. بی تا

^۲ همان

^۳ لیل: ۵-۱۰

^۴ احزاب ۷۱-۷۰

همچنین قرآن به این نکته هم تأکید دارد که در انجام اعمال، نیت بسیار مهم است و انجام اعمال به منظور خشنودی خداوند و نه به منظور ارضای نیازهای شخصی از اهمیت بسیاری برخوردار است به همین دلیل، در سوره النحل آمده است:

قُلْ إِنَّمَا أَمْرِي رَبِّي وَمَا قَرَّبْتُكُمْ مِنْ دُعَاءٍ وَلَا صَلَاةٍ بَلْ قَرَّبْتَهُمْ تُجِيبُونَ

بگو کار من تنها به دستور خداوند است و نه به دستور شما؛ و من نه به منظور دعا کردن و نه به منظور نماز خواندن به شما نزدیک میشوم بلکه شما به این راهها، به نزدیکی خدا جویی میکنید.^۱ این آیه نشان میدهد که نیت و اراده در انجام اعمال، بسیار و انجام اعمال به منظور خشنودی خداوند، نه به منظور ارضای نیازهای شخصی، باید اولویت داشته باشد. لازم به ذکر است که این فقط چند مثال از آیات قرآن کریم هستند که در این مورد اشاره شده اند و در کل قرآن کریم بسیاری از آیاتی که به تقویت نیت و اراده اشاره دارند، وجود دارند.

چند روایت از معصومین علیهم السلام در باب تقویت نیت خوب

در اسلام معصومان علیهم السلام مثالهایی از افرادی هستند که همیشه نیت خوب داشته اند و به مردم توصیه میشود که در زندگی خود نیت خوب داشته باشند. در زیر چند روایت از معصومین علیهم السلام در باب تقویت نیت خوب آمده است: ۱. امام علی (ع) در نهج البلاغه میفرماید:

مَنْ كَانَتْ نِيَّتُهُ وَاضِحَةً صَحَّتْ أَعْمَالُهُ وَإِنْ أَخْطَأَ فِي الْإِجْرَاءِ

یعنی "هر کس که نیتش واضح باشد کارهایش صحیح میشود حتی اگر در اجرای آن اشتباه کند."^۲

۲. امام صادق (ع) میفرمایند:

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ "اعمال با نیت هاست و هر کس نیت خود را به سوی خداوند و پیامبرش باشد، هجرتش به سوی خداوند و پیامبرش خواهد بود و هر کس هجرت خود را به دنبال دنیا یا زنی که میخواهد برایش ازدواج کند باشد، هجرتش به سمت آنچه هجرت کرده است خواهد بود."^۳

۳. امام حسین (ع) در دعای عرفه میفرماید:

^۱ نحل: ۱۲۳

^۲ نجفی سید ابوالحسن، نهج البلاغه، منتخبی از سخنان و نامه‌های حضرت علی (ع)، انتشارات دفتر انتشارات اسلامی، چاپ چهارم، بی تا

^۳ حر عاملی محمد بن حسن، وسائل الشیعة، ج ۱۲، قم: انتشارات اسلامی، قم، چاپ اول، ۱۴۰۹ ق.

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي تَوْفِيقَ النَّيِّ وَالْعَمَلَ بِهَا" ، یعنی " خدایا به من توفیق نیت خوب و عمل به آن
 ۴. امام علی بن موسی الرضا (ع) می فرماید: عَلَيْكُمْ بِالنِّيَّةِ الصَّافِيَةِ فَإِنَّهَا مِنْ أَصْلَحِ الْأَعْمَالِ"،
 یعنی بر شماست که نیت پاکی داشته باشید زیرا این از پاکترین اعمال است.^۱
 این تنها چند مثال از روایات معصومین علیهم السلام بودند که در باب تقویت نیت خوب
 اشاره داشتند. همچنین در کتب معتبری مانند بحار الأنوار، وسائل الشیعه و کافی نیز روایات
 بسیاری از ائمه معصومین علیهم السلام در این زمینه آمده است.

نتیجه گیری

بهبود رفتارهای اجتماعی میتواند به عنوان یک چالش برای بسیاری از افراد در محیطهای
 اجتماعی مطرح باشد. این چالش میتواند علل مختلفی داشته باشد، مانند ناشناخته بودن
 قواعد اجتماعی نیاز به ارتقای مهارتهای اجتماعی نگرانی از پذیرش و تأیید دیگران و غیره. با
 این حال نیت خوب و اراده قوی برای بهبود رفتارهای اجتماعی میتواند به عنوان یک عامل مهم
 در غلبه بر این چالشها و بهبود روابط اجتماعی عمومی باشد.

بر اساس مطالعاتی که در این زمینه انجام شده است یافته شده است که افرادی که نیت
 خوبی برای بهبود رفتارهای اجتماعی دارند، معمولاً بهتر میتوانند با تنشهای روابطی مواجه
 شوند و در مواقع دشوار بهتر از دیگران با مشکلات بین فردی برخورد کنند. این تأثیر نیت
 خوب میتواند به دلیل این باشد که این افراد بیشتر به تأثیرات رفتارهای خود در دیگران
 حساس هستند و سعی میکنند رفتارهایی را که ممکن است منفی باشند، کاهش دهند و
 رفتارهایی را که میتوانند بهبود بخشند، تقویت کنند تا در مسیر کسب رضای پروردگار گامهای
 بلندتری بردارند و از این رهگذر توشه ای برای خویش بردارند.

از طرفی، نیت خوب والهی برای بهبود رفتارهای اجتماعی میتواند باعث افزایش همدلی،
 احترام و تعامل مثبت با دیگران شود این امر میتواند بهبود قابل توجهی در روابط افراد با
 دیگران و ارتقای سطح فردی و اجتماعی ایجاد کند به عنوان مثال افرادی که نیت خوبی برای
 بهبود رفتارهای اجتماعی دارند ممکن است در ارتباط با دیگران بهتر توانایی شنیدن و فهمیدن
 دیگران را داشته باشند و در نتیجه روابط فردی و اجتماعی بهتری را تجربه کنند.

بنابراین، با توجه به تحقیقات و مطالعات انجام شده نیت خوب و الهی برای بهبود رفتارهای
 اجتماعی میتواند بهبود قابل توجهی در روابط افراد با دیگران و ارتقای سطح فردی و اجتماعی
 ایجاد کند این موضوع میتواند به عنوان یک موضوع مهم در حوزه روانشناسی و بهبود رفتارهای
 اجتماعی مورد بررسی قرار گیرد و با استفاده از روشهای مختلفی مانند آموزش مهارت های

^۱ مجلسی محمد بن محمد تقی، بحار الأنوار، بیروت: انتشارات دار احیاء، چاپ دوم ۱۴۰۳ هـ. ق، ج ۸۱

اجتماعی، ارائه بازخورد و مشاوره ، افراد می توانند نیت خوب خود را برای بهبود رفتارهای اجتماعی به عملیات عملی تبدیل کنند.

پیشهادات

برای مقالات بعدی در این زمینه در حوزه رفتارهای اجتماعی و تأثیر نیت خوب بر آنها موضوعات مختلفی وجود دارد که می توان به آنها پرداخت برخی از پیشنهادهایی که میتوان برای مقالات بعدی در این زمینه ارائه داد، عبارتند از: ۱. بررسی تأثیر نیت خوب بر رفتارهای خیرخواهانه و مهربانانه در بین جوامع مختلف و در مقیاسهای مختلف مانند سطح فردی سازمانی و جامعه ای. ۲. مطالعه تأثیر نیت خوب بر تصمیم گیریهای اجتماعی مانند تصمیمات مربوط به کمک به دیگران همکاری با دیگران و تعاملات اجتماعی. ۳. بررسی نقش نیت خوب در ایجاد روابط مثبت و پایدار با دیگران، از جمله روابط عاطفی، روابط دوستانه و روابط کاری. ۴. مطالعه تأثیر نیت خوب در بهبود رفتارهای خود و دیگران به ویژه در مواردی که رفتارهای نامطلوب و ضربه راز سوی فرد یا دیگران به وجود می آید. ۵. بررسی روابط بین نیت خوب و عوامل دیگری مانند خودکنترل، احساس مسئولیت پذیری خودشناسی و ارتباطات اجتماعی. ۶. مطالعه تأثیر آموزش نیت خوب بر رفتارهای اجتماعی فرد و جامعه، و بررسی بهترین روشهای آموزش و اجرای آن.

فهرست منابع

۱. قرآن کریم
۲. آوینی مرتضی، توسعه و تمدن غرب مجموعه مقالات، ص ۹۹، بی تا: بی جا.
۳. بخاری محمد بن اسماعیل، صحیح بخاری، بی تا
۴. سایت مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی (library.tebyan.net)
۵. حر عاملی محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۱۲، قم: انتشارات اسلامی، قم، چاپ اول، ۱۴۰۹ ق.
۶. طوسی محمد بن حسن، مستدرک الوسائل، جلد ۵ بی تا
۷. کلینی یعقوب بن اسحاق، الکافی، ج ۵، تهران انتشارات اسلامی، چاپ چهارم ۱۴۰۷ ه ق.
۸. مجلسی محمد بن محمد تقی، بحار الأنوار، بیروت: انتشارات دار احیاء، چاپ دوم ۱۴۰۳ ه ق، ج ۸۱
۹. مصباح یزدی محمد تقی، اخلاق در قرآن، ج اول، ص ۱۱۷-۱۲۳، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی. تابستان ۱۳۸۰ ه ش
۱۰. مصباح یزدی محمد تقی؛ نقد و بررسی مکاتب خلاق / تحقیق، نگارش احمد حسین شریفی، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (قدس سره)، ص ۱۹۱-۱۹۲، ۱۳۸۴ ه ش.
۱۱. مصباح یزدی، محمد تقی اصلاحات؛ ریشه ها و تیشه ها، نگارش: قاسم شبان نیا، ص ۱۱۲، ۱۳۸۰ ه ش.
۱۲. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چاپ سوم تهران: انتشارات امیرکبیر، ج ۲، ۱۳۷۸ ه ش.
۱۳. نجفی سید ابوالحسن، نهج البلاغه، منتخبی از سخنان و نامه‌های حضرت علی (ع)، انتشارات دفتر انتشارات اسلامی چاپ چهارم بی تا